

5.2. Ժողովրդագրական իրավիճակը

5.2.1. Բնակչության թվաքանակ և բնական շարժ

ՀՀ վարչատարածքային բաժանման հիմքը «Հայաստանի Հանրապետության վարչատարածքային բաժանման մասին» և «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքներն են, որոնց համաձայն ՀՀ տարածքը բաժանվում է 10 մարզերի և ք.Երևանի:

ՀՀ վարչատարածքային բաժանումն ըստ ՀՀ մարզերի և ք.Երևանի, 2018թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ

	Համայնքների քանակը, ընդամենը	Բնակավայրերի քանակը
Հայաստանի Հանրապետություն	502¹	1 004
ք. Երևան	1	1
Արագածոտն	72	120
Արարատ	95	99
Արմավիր	97	98
Գեղարքունիք	57	98
Լոռի	56	130
Կոտայք	42	69
Շիրակ	42	130
Սյունիք	8	138
Վայոց ձոր	8	55
Տավուշ	24	66

2011թ. մարդահամարի հիմքով վարվող բնակչության ընթացիկ հաշվառմամբ, ՀՀ մշտական բնակչության թվաքանակի ցուցանիշը 2018թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ կազմել է 2 969.2 հազ. մարդ, այդ թվում քաղաքայինը՝ 1 895.4 հազ.մարդ և գյուղականը՝ 1 073.8 հազ. մարդ:

ՀՀ մշտական բնակչության թվաքանակն ըստ ՀՀ մարզերի և ք.Երևանի, հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ

հազ.մարդ

	Ընդամենը		Քաղաքային		Գյուղական	
	2017թ.	2018թ.	2017թ.	2018թ.	2017թ.	2018թ.
Հայաստանի Հանրապետություն	2 979.6	2 969.2	1 898.8	1 895.4	1 080.8	1 073.8
ք. Երևան	1 076.6	1 079.4	1 076.6	1079.4	-	-
Արագածոտն	128.3	126.7	28.1	27.5	100.2	99.2
Արարատ	258.0	257.7	72.8	72.5	185.2	185.2
Արմավիր	265.6	264.5	83.8	83.1	181.8	181.4
Գեղարքունիք	229.7	229.0	67.9	67.5	161.8	161.5
Լոռի	219.3	215.8	129.7	127.9	89.6	87.9
Կոտայք	251.9	251.4	137.2	137.0	114.7	114.4
Շիրակ	237.4	234.1	138.9	137.2	98.5	96.9
Սյունիք	138.8	138.4	93.8	93.8	45.0	44.6
Վայոց ձոր	50.1	49.3	17.6	17.4	32.5	31.9
Տավուշ	123.9	122.9	52.4	52.1	71.5	70.8

¹ Փոփոխությունը պայմանավորված է համայնքների խոշորացմամբ:

5. ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

ՀՀ մշտական բնակչության թվաքանակի փոփոխության բաղադրիչները, 2016-2018թթ.

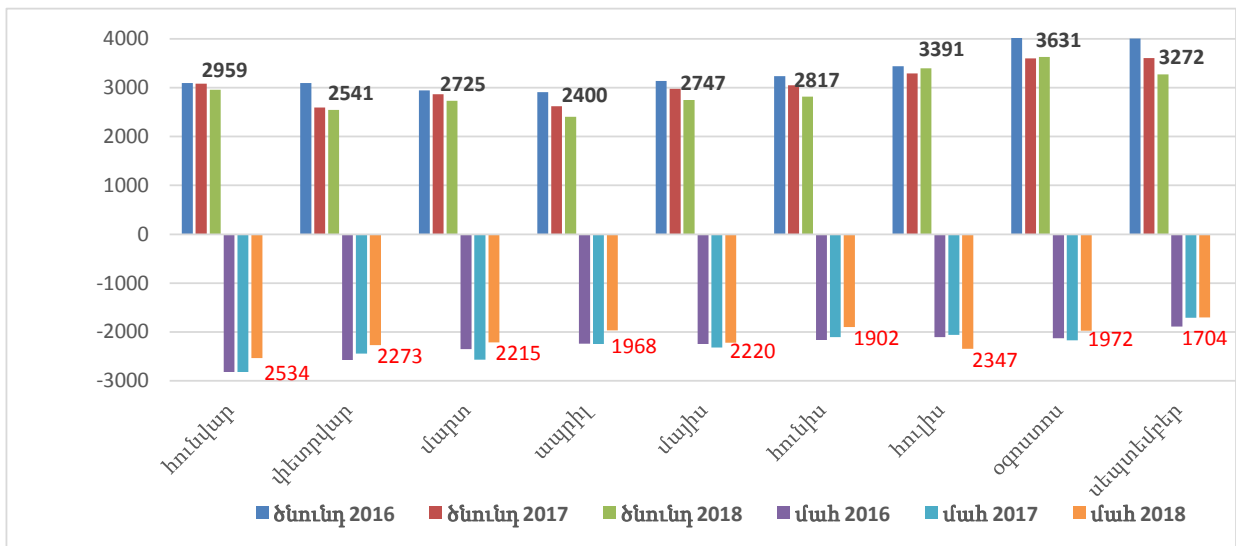
հազ. մարդ

	Բնակչության թվաքանակը, տարեսկզբի դրությամբ	Հունվար - սեպտեմբեր			Բնակչության թվաքանակը, հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ
		բնական հավելած	միգրացիայի մնացորդ	ընդհանուր հավելած/նվազում (+, -)	
2016	2 998.6	9.5	-14.2	-4.7	2 993.9
2017	2 986.1	7.0	-13.5	-6.5	2 979.6
2018	2 972.7	7.4	-10.9	-3.5	2 969.2

2018թ. հունվար-սեպտեմբերին կենսունակության գործակիցը՝ ծնվածների և մահացածների հարաբերակցությունը, կազմել է 138.4%՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանում արձանագրված 135.3%-ի համեմատ:

Քաղաքացիական կացության ծննդյան և մահվան գրանցումներն ըստ ամիսների

մարդ

ՀՀ բնակչության բնական շարժի հիմնական ցուցանիշները, հունվար-սեպտեմբեր

	Բացարձակ թվաքանակ, մարդ/դեպք			2018թ. բացարձակ ցուցանիշի փոփոխությունը, %		1 000 բնակչի հաշվով, պրոմիլ		
	2016 թ.	2017 թ.՝	2018 թ.	2016 թ. նկատմամբ	2017 թ. նկատմամբ	2016թ.	2017թ.՝	2018 թ.
Ծնվածներ	29 868	27 656	26 483	88.7	95.8	13.1	12.4	11.9
Մեռելաձիներ	548	498	486	88.7	97.6	18.0 ¹	17.7 ¹	18.0 ¹
Մահացածներ	20 524	20 448	19 135	93.2	93.6	9.2	9.2	8.6
Բնական հավելած	9 344	7 208	7 348	78.6	101.9	3.9	3.2	3.3
Ամուսնություն	12 088	11 265	10 910	90.3	96.8	5.4	5.0	4.9
Ամուսնալուծություն	2 682	2 963	2 879	107.3	97.2	1.2	1.3	1.3

2018թ. հունվար-սեպտեմբերին կենդանի ծնվածների շրջանում սեռերի հարաբերակցության գործակիցը կազմել է 111 տղա՝ 100 աղջկա հաշվով:

¹ 1 000 կենդանի և մեռած ծնվածի հաշվով:

5. ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎԴՐԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

ՀՀ բնակչության բնական շարժի հիմնական ցուցանիշներն
ըստ ՀՀ մարզերի և ք. Երևանի, 2018թ. հունվար-սեպտեմբեր

	Ծնվածներ, մարդ	Մահա- ցածներ, մարդ	Բնական հավելված/ նվազում (-), մարդ	Մահացած- ներից՝ 0-1 տարեկա- նում, մարդ	Ամուսնու- թյուններ, դեպք	Ամուսնալու- ծություններ, դեպք
Հայաստանի Հանրապետություն	26 483	19 135	7 348	197	10 910	2 879
ք. Երևան	10 584	6 286	4 298	54	4 644	1 320
Արագածոտն	1 083	845	238	7	440	106
Արարատ	2 331	1 640	691	19	868	168
Արմավիր	2 204	1 545	659	16	930	201
Գեղարքունիք	1 767	1 338	429	19	684	86
Լոռի	1 748	1 915	-167	13	706	341
Կոտայք	2 353	1 656	697	25	924	246
Շիրակ	1 972	1 744	228	27	702	180
Սյունիք	1 106	883	223	10	445	125
Վայոց ձոր	418	320	98	3	200	40
Տավուշ	917	963	-46	4	367	66

1 000 բնակչի հաշվով

	Ծնվածներ	Մահա- ցածներ	Բնական հավելված	0-1 տարե- կան մահեր ¹	Ամուսնու- թյուններ	Ամուսնալու- ծություններ
Հայաստանի Հանրապետություն	11.9	8.6	3.3	7.4	4.9	1.3
ք. Երևան	13.1	7.8	5.3	5.1	5.8	1.6
Արագածոտն	11.4	8.9	2.5	6.5	4.6	1.1
Արարատ	12.1	8.5	3.6	8.2	4.5	0.9
Արմավիր	11.1	7.8	3.3	7.3	4.7	1.0
Գեղարքունիք	10.3	7.8	2.5	10.8	4.0	0.5
Լոռի	10.8	11.8	-1.0	7.4	4.4	2.1
Կոտայք	12.5	8.8	3.7	10.6	4.9	1.3
Շիրակ	11.2	9.9	1.3	13.7	4.0	1.0
Սյունիք	10.7	8.5	2.2	9.0	4.3	1.2
Վայոց ձոր	11.3	8.6	2.7	7.2	5.4	1.1
Տավուշ	10.0	10.5	-0.5	4.4	4.0	0.7

ՀՀ-ում բնակչության մահացության դեպքերն ըստ մահվան հիմնական պատճառների, հունվար-սեպտեմբեր

(աղբյուրը՝ ՀՀ արդարադատության նախարարության
Քաղաքացիական կացության ակտերի ռեգիստրը)

	2017 թ., [◇] մարդ	%-ով ընդհա- նուրից	2018թ., մարդ	%-ով ընդհա- նուրից	Բացարձակ թվաքա-նակի փոխությունը նախորդ տարվա նկատմամբ, %
Մահացածների թվաքանակը	20448	100.0	19 135	100.0	93.6
<i>այդ թվում՝ ըստ պատճառների</i>					
վարակիչ և մակաբուծային որոշ հիվանդություններից (A01-B99)	141	0.7	118	0.6	83.7
դրանցից՝ ՄԻԱՎ -ով հարուցված (B20-B24)	31	0.15	19	0.1	61.3
նորագոյացություններից (C00-D48)	4196	20.5	3869	20.2	92.2
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններից (I00-I99)	11293	55.2	10726	56.1	95.0
շնչառական օրգանների հիվանդություններից (J00-J99)	1275	6.2	1411	7.4	110.7
մարսողական օրգանների հիվանդություններից (K00-K93)	1174	5.8	852	4.4	72.6
հիվանդության և մահացության արտաքին պատճառներից (V01-Y98)	792	3.9	762	4.0	96.2
այլ հիվանդություններից	1 577	7.7	1397	7.3	88.6

¹ 1 000 կենդանի ծնվածի հաշվով:

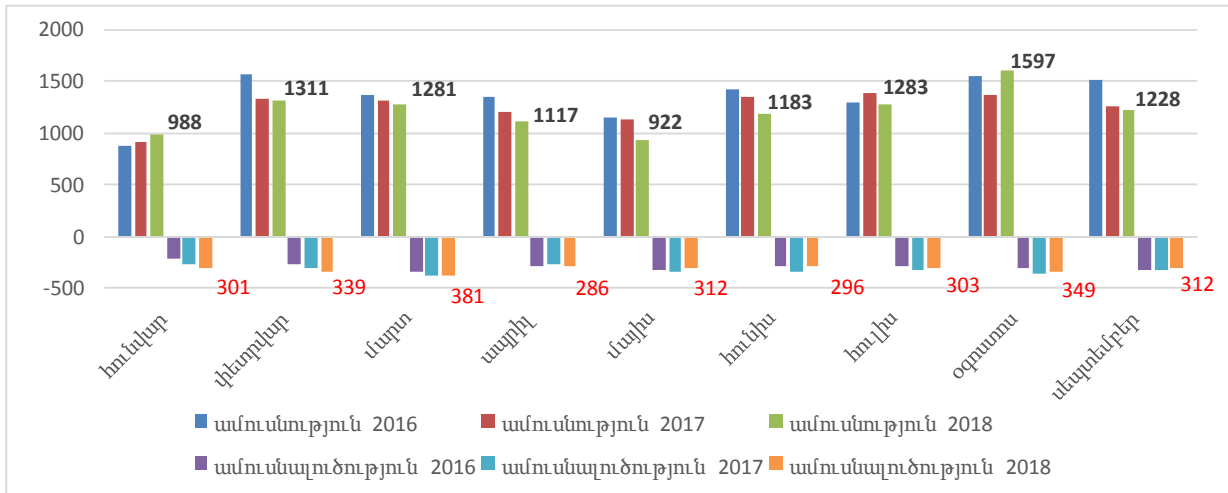
5. ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎԴՐԱԳՐԱԿԱՆ ՀՍՏՎԱԾ

ՀՀ մանկական և երեխաների մահացությունը, հունվար-սեպտեմբեր

	Բացարձակ թվաքանակ, մարդ			2018թ. բացարձակ ցուցանիշի փոփոխությունը, %		1 000 կենդանի ծնվածի հաշվով, պրոմիլ		
	2016թ.	2017թ.՝	2018թ.	2016 թ. նկատմամբ	2017 թ. նկատմամբ	2016թ.	2017թ.՝	2018թ.
0-1 տարեկան մահեր	253	247	197	77.9	79.8	8.5	8.9	7.4
այդ թվում՝ տղա	143	143	114	79.7	79.7	9.0	9.8	8.2
աղջիկ	110	104	83	75.5	79.8	7.8	7.9	6.6
Շուրջճնական շրջանում առաջացած առանձին վիճակներից, բնածին անկանոնություններից ու ձևախախտումային խանգարումներից	170	190	147	86.5	77.4	5.7	6.9	5.6
1-4 տարեկան մահեր	42	39	43	102.4	110.3	1.4	1.4	1.6
0-4 տարեկան մահեր	295	286	240	81.4	83.9	9.9	10.3	9.1
այդ թվում՝ տղա	168	167	140	83.3	83.8	10.6	11.5	10.0
աղջիկ	127	119	100	78.7	84.0	9.0	9.1	8.0

2018թ. հունվար-սեպտեմբերին հղիության հետ կապված բարդություններից, ծննդյան և հետ-ծննդյան ժամանակահատվածում գրանցվել է մայրական մահացության 4 դեպք, իսկ մայրական մահացության գործակիցը կազմել է 15.1 միավոր, 2017թ. հունվար-սեպտեմբերի՝ 10.8 միավորի համեմատ:

Քաղաքացիական կացության ամուսնության ու ամուսնալուծության գրանցումներն ըստ ամիսների դեպք

Հանրապետությունում 2018թ. հունվար-սեպտեմբերին գրանցված 1 000 ամուսնությունների համեմատ արձանագրվել է ամուսնալուծության 264 դեպք՝ 2017թ. հունվար-սեպտեմբերին արձանագրված 263 դեպքի համեմատ:

Գրանցված ամուսնալուծությունները 1 000 ամուսնությունների հաշվով ՀՀ մարզերում և ք. Երևանում, հունվար-սեպտեմբեր

	Ք.Երևան	Արագածոտն	Արարատ	Արմավիր	Գեղարքունիք	Լոռի	Կոտայք	Շիրակ	Սյունիք	Վայոց Ձոր	Տավուշ
2015 թ.	217	208	207	171	132	393	198	226	224	142	108
2016 թ.	231	212	171	185	145	496	177	233	202	131	109
2017 թ.	257	292	213	217	185	493	235	325	268	191	209
2018 թ.	284	241	194	216	126	483	266	256	281	200	180

5.2.2. ՀՀ բնակչության տեղաշարժերը

ՀՀ բնակչության վարչական տեղաշարժերի ընդհանուր բնութագիրն
ըստ բնակչության պետական ռեգիստրի գրանցումների, 2018թ. հունվար-սեպտեմբեր

(ըստ ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և վիզաների վարչության՝
ՀՀ բնակչության պետական ռեգիստրի տեղեկատվական համակարգի վարչական հաշվառման)

մարդ

	Հաշվառում							
	2017				2018			
	Ընդամենը	I եռ.	II եռ.	III եռ.	Ընդամենը	I եռ.	II եռ.	III եռ.
Ա. ՀՀ ընդամենը գործողություն (1+2)	48 739	17 766	15 457	15 516	42 917	12 833	12 910	17 174
այդ թվում՝								
1. ՀՀ բնակավայրերի հասցեներով իրականացված (1ա+1բ+1գ)¹ որից՝	37 547	14 402	11 621	11 524	30 867	9 290	9 153	12 424
1ա/. Ներհանրապետական տեղաշարժերի	30 221	12 363	9 250	8 608	23 835	7 311	7 017	9 507
1բ/. Օտար երկրներից	2 361	623	801	937	2 585	736	766	1 083
այդ թվում՝ ըստ ժամանման երկրի								
Արցախի Հանրապետություն	574	172	203	199	550	169	152	229
Ռուսաստանի ²	412	110	111	191	540	140	182	218
Վրաստան	361	132	137	92	366	167	102	97
Սիրիայի Արաբական Հանրապետություն	357	90	133	134	361	105	98	158
ԱՄՆ	106	9	35	62	129	17	49	63
Ֆրանսիա	33	4	7	22	41	5	10	26
Ղազախստան	33	11	7	15	35	7	5	23
Ուկրաինա	97	26	39	32	79	26	32	21
Իսպանիա	7	1	0	6	10	0	3	7
Լիբանան	114	13	38	63	125	29	30	66
Գերմանիա	15	0	9	6	19	2	6	11
Իրանի Իսլամական Հանրապետություն	89	19	30	40	159	36	40	83
Բելգիա	9	1	1	7	14	1	3	10
Հունաստան	25	3	6	16	21	2	7	12
Բելառուս	10	5	2	3	13	3	5	5
Բուլղարիա	9	1	4	4	4	1	0	3
Արաբական Միացյալ Էմիրություններ	17	8	4	5	14	3	2	9
Այլ	93	18	35	40	105	23	40	42
Ընդամենից՝								
ԱՊՀ երկրներ	573	157	168	248	691	184	237	270
ԵԱՏՄ երկրներ	457	127	120	210	588	150	192	246
1գ/. Ժամանման երկիրը չնշված	4 965	1 416	1 570	1 979	4 447	1 243	1 370	1 834
2. ՀՀ քաղաքացիների հաշվառման օտարերկրյա պետությունում իրենց բնակչության հասցեով²	11 192	3 364	3 836	3 992	12 050	3 543	3 757	4 750

¹ Մշտական բնակչության վայրը փոխելիս՝ քաղաքացին դիմում է նոր բնակչության վայրի տեղական ռեգիստր, ինչի մասին էլ օրենքով սահմանված կարգով, տեղեկացվում է (Էլեկտրոնային ավտոմատ եղանակով) նախկին հաշվառման վայրի տեղական ռեգիստրը (ՀՀ կառավարության 14.07.2005թ. թիվ 1231-Ն որոշում, հավելված 1՝ «Բնակչության պետական ռեգիստրում անձանց անհատական հաշվառման կարգ» գլխ. III, կետ 9):

² ՀՀ քաղաքացիություն ձեռք բերած, Հայաստանում մշտական բնակչության վայր չունեցող և մշտապես կամ առավելապես օտարերկրյա պետությունում բնակվող անձը ՀՀ քաղաքացու անձնագրով փաստաթղթավորվելիս՝ բնակչության պետական ռեգիստրում հաշվառվում է օտարերկրյա պետությունում իր բնակչության վայրի հասցեով (ՀՀ կառավարության 14.07.2005թ. թիվ 1231-Ն որոշում, հավելված 1՝ «Բնակչության պետական ռեգիստրում անձանց անհատական հաշվառման կարգ» գլխ. II, կետ 7բ):

5. ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

շարունակություն

	Հաշվառումից հանելու							
	2017				2018			
	Ընդամենը	I եռ.	II եռ.	III եռ.	Ընդամենը	I եռ.	II եռ.	III եռ.
Բ. ՀՀ ընդամենը գործողություն (3+4+5)	48 739	17 766	15 457	15 516	42 917	12 833	12 910	17 174
այդ թվում՝								
3. ՀՀ բնակավայրերի հասցեներով իրականացված (3ա+3բ) ¹ որից	32 350	13 045	10 009	9 296	26 302	8 082	7 855	10 365
3ա/. Ներհանրապետական տեղաշարժերի	30 221	12 363	9 250	8 608	23 835	7 311	7 017	9 507
3բ/. Օտար երկրների	2 129	682	759	688	2 467	771	838	858
այդ թվում՝ ըստ մեկնման երկրի								
Արցախի Հանրապետություն	333	83	130	120	324	107	114	103
ՌԴ	524	158	171	195	680	213	211	256
Վրաստան	141	67	39	35	214	84	78	52
Սիրիայի Արաբական Հանրապետություն	9	4	2	3	14	0	10	4
ԱՄՆ	266	96	101	69	296	85	94	117
Ֆրանսիա	187	57	64	66	194	48	74	72
Ղազախստան	90	38	34	18	102	47	30	25
Ուկրաինա	81	19	39	23	101	23	40	38
Իսպանիա	82	36	26	20	62	24	17	21
Լիբանան	3	2	0	1	2	0	2	0
Գերմանիա	87	22	27	38	137	38	50	49
Իրանի Իսլամական Հանրապետություն	7	3	1	3	10	3	1	6
Բելգիա	58	18	27	13	51	17	14	20
Հունաստան	47	16	17	14	37	16	12	9
Բելառուս	51	16	16	19	32	14	7	11
Բուլղարիա	23	4	12	7	18	3	8	7
Արաբական Միացյալ Էմիրություններ	2	0	1	1	3	1	1	1
Այլ	138	43	52	43	190	48	75	67
Ընդամենից՝								
ԱՊՀ երկրներ	754	236	262	256	931	300	297	334
ԵԱՏՄ երկրներ	665	212	221	232	814	274	248	292
4. ՀՀ քաղաքացիների հաշվառումից հանում չընդված բնակավայրի հասցեից	11 420	3 180	4 036	4 204	11 113	3 176	3 597	4 340
5. ՀՀ քաղաքացիների հաշվառումից հանում օտարերկրյա պետությունում իրենց բնակության հասցեով ²	4 969	1 541	1 412	2 016	5 502	1 575	1 458	2 469

¹ Մշտական բնակության վայրը փոխելիս՝ քաղաքացին դիմում է նոր բնակության վայրի տեղական ռեզիստր, ինչի մասին էլ օրենքով սահմանված կարգով, տեղեկացվում է (Էլեկտրոնային ավտոմատ եղանակով) նախկին հաշվառման վայրի տեղական ռեզիստրը (ՀՀ կառավարության 14.07.2005թ. թիվ 1231-Ն որոշում, հավելված 1՝ «Բնակչության պետական ռեզիստրում անձանց անհատական հաշվառման կարգ» գլխ. III, կետ 9):

² ՀՀ քաղաքացիություն ձեռք բերած, Հայաստանում մշտական բնակության վայր չունեցող և մշտապես կամ առավելապես օտարերկրյա պետությունում բնակվող անձը ՀՀ քաղաքացու անձնագրով փաստաթղթավորվելիս՝ բնակչության պետական ռեզիստրում հաշվառվում է օտարերկրյա պետությունում իր բնակության վայրի հասցեով (ՀՀ կառավարության 14.07.2005թ. թիվ 1231-Ն որոշում, հավելված 1՝ «Բնակչության պետական ռեզիստրում անձանց անհատական հաշվառման կարգ» գլխ. II, կետ 7բ):

5. ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

ՀՀ բնակավայրերի հասցեներով իրականացված տեղաշարժերի վարչական հաշվառումներն ըստ ՀՀ մարզերի և ք. Երևանի, 2018թ. հունվար-սեպտեմբեր

մարդ

	Հաշվառվել են			Հաշվառումից հանվել են		
	Ընդամենը	Քաղաք	Գյուղ	Ընդամենը	Քաղաք	Գյուղ
Ընդամենը	30 867	23 255	7 612	26 302	17 890	8 412
ք. Երևան	15 271	15 271	-	10 661	10 661	-
Արագածոտն	999	356	643	1 199	333	866
Արարատ	2 495	703	1 792	2 226	603	1 623
Արմավիր	2 704	1 311	1 393	2 059	689	1 370
Գեղարքունիք	1 188	492	696	1 510	549	961
Լոռի	2 210	1 388	822	2 315	1 356	959
Կոտայք	2 954	1 857	1 097	2 513	1 487	1 026
Շիրակ	1 434	917	517	1 714	948	766
Սյունիք	538	423	115	846	641	205
Վայոց Ձոր	355	175	180	557	248	309
Տավուշ	719	362	357	702	375	327

ՀՀ սահմանային գրանցումներն ըստ ՀՀ սահմանային անցակետերով իրականացված մուտքերի և ելքերի (ՀՀ սահմանային էլեկտրոնային կառավարման տեղեկատվական համակարգով ստացված տվյալների)

սահմանային գրանցում

Սահմանային անցակետեր	Մուտք		Ելք		Հաշվեկշիռ	
	ընդամենը	այդ թվում՝ ՀՀ փաստաթղթերով	ընդամենը	այդ թվում՝ ՀՀ փաստաթղթերով	ընդամենը	այդ թվում՝ ՀՀ փաստաթղթերով
2018թ. հունվար-սեպտեմբեր						
Զվարթնոց	1 030 121	420 033	1 008 532	430 550	21 589	-10 517
Բազրատաշեն	1 146 323	810 889	1 180 234	832 506	-33 911	-21 617
Մեղրի	137 570	70 139	138 722	70 288	-1 152	-149
Այրում	36 656	24 174	35 366	25 045	1 290	-871
Գոգավան	49 388	23 157	46 576	23 331	2 812	-174
Բավրա	268 564	104 595	273 847	111 450	-5 283	-6 855
Գյումրի	63 364	30 355	64 392	32 352	-1 028	-1 997
Պրիվոլնոյե	444	158	456	160	-12	-2
Ընդամենը	2 732 430	1 483 500	2 748 125	1 525 682	-15 695	-42 182
2017թ. հունվար-սեպտեմբեր						
Զվարթնոց	932 479	394 265	943 020	424 975	-10 541	-30 710
Բազրատաշեն	1 076 563	776 622	1 108 401	802 603	-31 838	-25 981
Մեղրի	116 932	14 169	111 704	14 048	5 228	121
Այրում [◇]	34 391	24 047	33 585	25 265	806	-1 218
Գոգավան [◇]	50 384	28 687	62 223	36 994	-11 839	-8 307
Բավրա	276 377	116 641	280 577	124 086	-4 200	-7 445
Գյումրի [◇]	32 748	17 661	34 270	19 138	-1 522	-1 477
Պրիվոլնոյե	872	200	878	198	-6	2
Ընդամենը	2 520 746	1 372 292	2 574 658	1 447 307	-53 912	-75 015